

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Географія)»

Другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ /Цепенда І.Є./

(протокол _____ від _____ р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.20__ р.

Ректор _____ /Цепенда І.Є./

(наказ № _____ від _____ р.)

Івано-Франківськ 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія) розроблено відповідно до:

- частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630;
- з урахуванням «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року №1648).

До освітньої програми були внесені корективи відповідно до пропозицій стейкхолдерів.

Освітня програма розроблена робочою групою у складі:

1. Червінська Інна Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент
2. Атаманюк Ярослава Дмитрівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та природознавства
3. Гілецький Йосип Романович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та природознавства
4. Закутинська Ірина Іванівна, кандидат географічних наук
5. Гарасимчук Світлана Миколаївна, директор ліцею № 17 м. Івано-Франківська
6. Палюга Тетяна - студентка 4 курсу ОР бакалавр

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет природничих наук, кафедра географії і природознавства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Програма відповідає другому (магістерському) ступеню вищої освіти, восьмому кваліфікаційному рівню на Національній рамкою кваліфікації і сьомому рівню європейської кваліфікаційної метарамки EQF LLL. Кваліфікація: географ
Офіційна назва освітньої програми	Географія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	другий цикл FQ-ЕНЕА, 8 рівень НРК та 7 рівень EQF-LLL
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»».
Мова(и) викладання	Українська мова викладання
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Надати освіту в галузі підготовки висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (географія), які оволоділи базовими фаховими знаннями для виконання професійних завдань та обов'язків в галузі сучасної географічної науки, педагогіки та методики навчання	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта спеціалізація 014.07 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має академічну орієнтацію. Вона базується на сучасних наукових знаннях про цілі та цінності географічної освіти, проблеми навчання географії та виховання школярів загальноосвітніх навчальних закладів
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Акцент робиться на інноваційні підходи у професійній діяльності майбутнього вчителя НУШ.
Особливості програми	Зміни підходів в географічній науці й технологіях навчання та виховання вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркового дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку.
4 – Придатність випускників працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати професійну роботу (за ДК 003:2010): 2340 Учитель основної і старшої школи з інклюзивним навчанням 2442.2 Географ
Подальше навчання	Навчання за програмами: третього циклу FQ-EHEA та 9 рівня НРК, 8 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Форми організації та технології навчання включають: - організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо.
Оцінювання	Форми та методи оцінювання результатів навчання включають такі види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: - тестування - така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота - така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку наукових проектів, звіти про практику, контрольні роботи, курсові роботи) - проводиться впродовж семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, до самостійного вивчення нових методів дослідження, до зміни наукового та науково-педагогічного профілю професійної діяльності. ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 5. Здатність працювати в команді.

	<p>ЗК 6. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, у процесі виявлення та оцінки педагогічних проблеми, вироблення рішень щодо їх усунення.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Здатність застосовувати базові знання для оволодіння професійно орієнтованими дисциплінами та в науково-дослідницькій і професійній діяльності</p> <p>ФК 02. Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні.</p> <p>ФК 03. Здатність до розвитку учнів основної і старшої школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку.</p> <p>ФК 04. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.</p> <p>ФК 05. Здатність вирішувати стандартні проблемні професійні завдання, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>ФК 06. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для педагогічних досліджень.</p> <p>ФК 07. Здатність до організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>ФК 08. Здатність моделювати та організовувати процес навчання географії в основній і старшій школі.</p> <p>ФК 09. Здатність володіти інструментарієм регіональних та краєзнавчих досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід у курсах географії основної і старшої школи.</p> <p>ФК 11. Здатність застосовувати здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності.</p>
<p>7 - Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН01. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички у науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді.</p> <p>ПРН03. Вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою.</p> <p>ПРН04. Здатність продемонструвати знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності.</p> <p>ПРН 05. Здатність критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять організації навчально-виховного процесу в НУШ.</p> <p>ПРН 06. Здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі</p> <p>ПРН 07. Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за</p>

	<p>професійною тематикою, вміти орієнтуватися у чинній законодавчо-нормативній базі з питань педагогіки та методики викладання предмета.</p> <p>ПРН 08. Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язування професійно-педагогічних ситуацій.</p> <p>ПРН 09. Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами.</p> <p>ПРН 10. Виявити вміння використовувати спеціальні географічні дисципліни при характеристиці конкретних географічних об'єктів і явищ.</p> <p>ПРН 11. Здатність зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності.</p> <p>ПРН 12. Вміти застосовувати професійно профільовані природничо-наукові знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту навчального матеріалу дисциплін фізико-географічно циклу основної і старшої школи.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр географії та природознавства; іноземних мов; математики та інформатики та методики навчання; фізики і методики викладання.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою. ОП забезпечено такими матеріально-технічними та інформаційними ресурсами: Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (включаючи електронну бібліотеку); читальний зал у навчальному корпусі факультету природничих наук; власна бібліотека кафедри географії та природознавства; 4 мультимедійних аудиторії; 3 спеціалізованих кабінети географії; дві спеціалізовані фізичні аудиторії, дві комп'ютерні лабораторії.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого відділу «Плай» та вебресурсам університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної програми та сучасних наукових тенденцій у галузі наук про Землю. Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. В університеті створено умови для доступу до Інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа. Навчально-методичне забезпечення: інформаційний пакет ЄКТС, навчальний план, силабуси усіх навчальних дисциплін, інформаційні ресурси в Інтернеті; навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	При підготовці здобувачів вищої освіти їх академічна мобільність реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №579 (від 12.08.2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Ключовими аспектами положення є надання права на участь у

	<p>програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), зокрема шляхом порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; збереження місця навчання та стипендії для студентів, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності. В університеті діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення «Про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затверджене Вченою радою університету (протокол №3 від 31.03.2015 р.), введено в дію наказом ректора № 191 від 01.04. 2015 року; - Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Наказ №1 від 03.01.2017р.)
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність в університеті здійснюється відповідно до Програми Європейського Союзу Еразмус+, «PROM – Міжнародні стипендії для аспірантів та викладачів» (реалізується відділом міжнародних зв'язків та Департаментом міжнародних проектів (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawla II). Для учасників освітнього процесу проводяться інформаційні дні, де можна отримати детальну інформацію щодо можливостей цих програм для студентів та молоді, проектів з міжнародної кредитної мобільності, з розвитку творчого потенціалу. Крім того, студенти спеціальності 103 Науки про Землю мають можливість здійснювати навчання у вигляді семестрового обміну у Поморській академії в Слупську (республіка Польща) та отримати другий диплом безкоштовно навчаючись у магістратурі на підставі укладеної двосторонньої угоди.</p> <p>https://ic.pnu.edu.ua/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями освітньої програми подається в додатку А.

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

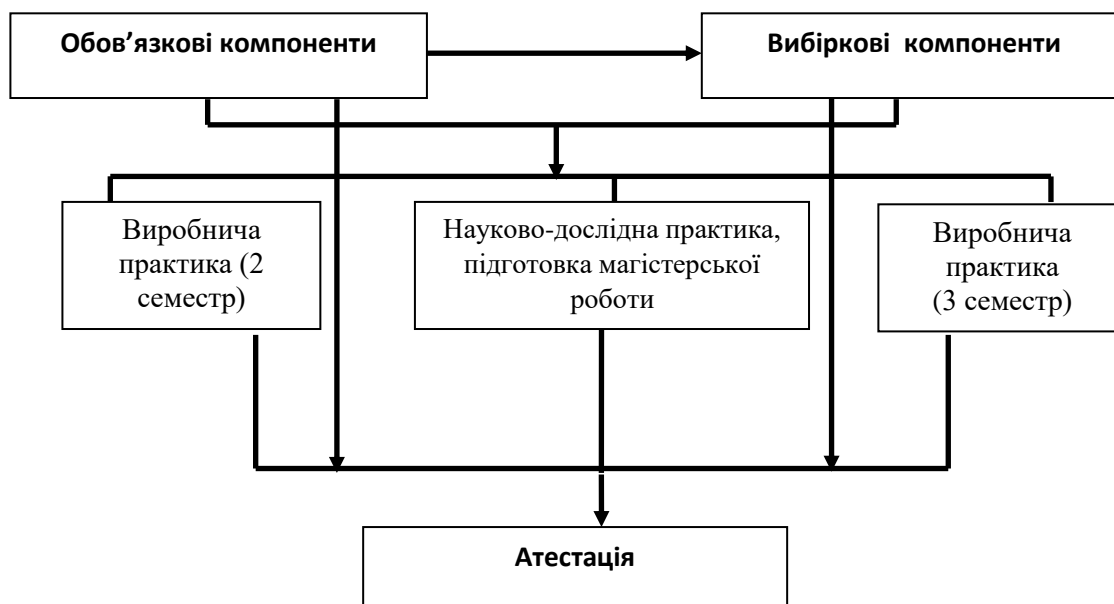
2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
O1	Методологія та організація наукових досліджень	3	2
O2	Теоретична географія	3	1
O3	Прикладна суспільна географія	3	1
O4	Методика викладання фаху у ЗВО	3	2

O5	Психологія вищої школи	6	2
O6	Педагогіка вищої школи	6	1
O7	Іноземна мова в географії	3	2
O8	Сучасні інформаційні технології в шкільній географії	3	1
O9	Виробнича практика	12	2, 3
O10	Підготовка магістерської роботи	15	
O11	Атестація	3	3
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		60	
Вибіркові дисципліни			
B1	Геокультурна грамотність вчителя НУШ	6	2
B2	Географія конфліктів		
B3	Використання країнознавчих баз даних		
B4	Системний геоаналіз природоохоронної діяльності	3	2
B5	Конструктивно-географічні засади природокористування		
B6	Цифрова освіта вчителя географії		
B7	Геопланування територіальних систем	3	3
B8	Методика регіональних географічних досліджень		
B9	Геоєкологія урбанізованих територій		
B10	Екогеографія регіонів	3	1
B11	Географія культурної спадщини		
B12	Медійно-інформаційна грамотність учителя географії		
B13	Географія України в міжнародному просторі	6	2
B14	Геоурбаністика		
B15	Проектна діяльність		
Загальний обсяг вибірових компонентів:		30	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та компетентностями подається у додатку Б.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми Середня освіта (Географія) проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання актуальної задачі з географічної проблематики, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Вимоги до обсягу, структури та привселюдного захисту роботи встановлюються Положенням про магістерські роботи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Кваліфікаційна робота має бути виконана з дотриманням вимог щодо академічної доброчесності: не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або розміщена в його репозитарії. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містить інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.

Гарант освітньої програми _____ (підпис)

